

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

Cum
vorbim,
cum
privim

Cosmonautul Evgheni Hrunov

Prima stație
cosmică

Puteți fi un bun detectiv?

ANUL XXV,

(1245)

24 IANUARIE 1969

CE SE DISCUTA

Cine e „bun pentru înălțime“ ?

Teama de înălțime sau, cum i se mai spune, răul de altitudine nu-i ocolește nici pe oamenii cei mai curajoși. La ce antrenament trebuie supuși însă cei ce vor să scape de neplăcuta senzație de rău de altitudine ? Există oare și oameni care nu suferă de teama de înălțime ? Acestor probleme le-a fost consacrat un congres internațional, ținut la Madrid în 1966, la care au participat oameni de știință, ingineri și sportivi. În același timp în U.R.S.S. au început cercetări speciale, conduse de V. Kabacikov, spre a elabora un complex de exerciții obligatorii pentru școlile ce pregătesc montatori, sudori sau alți muncitori al căror loc de muncă poate atinge înălțimea de 500 de metri (turnul din Ostankino, de exemplu, depășește această cifră).

La înălțimea de 100 metri, cu picioarele pe pământ (Foto : APN)

V. Kabacikov a început prin a încerca el însuși senzația de rău de altitudine, urcând o scară fără balustradă, mărginită doar într-o parte de un perete, pînă la nivelul etajului 30 al unei clădiri din Moscova. În dreptul etajului 20 nu și-a mai putut stăpîni tremurul mîinilor și picioarelor (deși V. Kabacikov e maestru al sportului) și a simțit nevoia imperioasă de a se lipi de perete. Nu-și amintește exact cum a ajuns pînă la etajul 30. Respira greu, inima îi bătea nebunește și i-a trebuit un mare efort de voință pentru a-și învinge dorința de a privi în jos, acolo unde se căsca abisul. În cursul acestei ascensiuni cercetătorul a fost echipat cu aparate care au înregistrat frecvența și amplitudinea tremurului, pulsul, respirația. Cu aceeași aparatură au fost apoi studiați începătorii și lucrătorii cu experiență. S-a constatat, astfel, că la începători amplitudinea tremurului era de 2—2,5 ori mai mare, pulsul accelerat în medie cu 20 de bătăi pe minut, iar respirația de 20—22 inspirații pe minut (norma e de 16—18 inspirații). Montatorii cu un stagiu de

5—7 ani — aceasta e perioada de adaptare — nu și-au modificat indicii.

V. Kabacikov și colaboratorii lui au alcătuit o grupă experimentală de 30 de tineri montatori ce urmau să lucreze la înălțimi mari, incluzînd în programul lor de pregătire exerciții speciale : numere acrobatice, ascensiuni, mișcări care imitau munca unui montator la înălțime etc. După încheierea antrenamentului, cei mai mulți tineri din grupa experimentală s-au comportat la locul de muncă mai bine decît ceilalți. Totuși, acest experiment a confirmat că, așa cum unii sportivi sau muncitori se adaptează repede cu altitudinea, fără antrenamente speciale, alții nu reușesc să-și învingă frica nici chiar după un complex special de exerciții. De exemplu, la examenul final, trei tineri din grupul experimental al lui V. Kabacikov au fost cuprinși de tremur și amețeli, deși pînă atunci se comportaseră ca și colegii lor. Alții, în schimb, s-au comportat neașteptat de bine. Se naște deci o nouă întrebare : prin ce metode pot fi depistați cei ce suferă de rău de altitudine, înainte ca ei și antrenorii lor să-și piardă timpul cu un curs de pregătire specială ? În momentul de față V. Kabacikov lucrează la aceste metode pentru a accelera procesul de selecționare a celor „buni pentru înălțime“.

COMUNICAȚII MARITIME

Un inamic al giganților : plictisul.

Se pare că superpetrolierele, „ultimul strigăt“ al tehnicii navale, sînt amenințate de un dușman pe cît de insidios, pe atît de primejdios. Este vorba de monotonia vieții la bord, pricinuită de automatizarea tuturor operațiilor de conducere a navei și de împrejurarea că puținii membri ai echipajului — ocupați fiecare în altă secțiune a giganticei nave — nu mai au decît legături sporadice între ei. În plină mare, doi oameni — un ofițer de cart și un timonier — sînt suficienți spre a asigura înaintarea în bune condiții a vasului. Inconșurați de pupitre, de tablouri luminoase, de un „sinoptic“ de semnalizare, de tot felul de manete și de un înregistrator analogic care comunică în permanență peste 60 de temperaturi și presiuni, ei domnesc singuri asupra întregii nave — asupra mașinilor, ca și asupra încărcăturii. Ceilalți membri ai echipajului sînt răspîndiți în alte încăperi ale „castelului“, care are înălțimea unui bloc de 13—15 etaje, și nu se întîlnesc decît la ora mesei.

O călătorie Europa — golful Persic și înapoi, de pildă, durează două luni, fără ca în acest timp echipajul să pună piciorul pe uscat. Călătorind în largul mării și oceanelor, petrolierele giganta abia dacă întîlnesc un alt vas o dată la două zile și tot de vreo două ori, în cursul întregii călătorii, pot primi echipajele poștă.

În aceste condiții, viața la bord — unde domnește de altminteri tot confortul — poate deveni apăsătoare. Sentimentul solitudinii nu poate fi suportat de oricine. De aceea, marile societăți de navigație posesoare de superpetroliere încep acum să se ocupe și de psihologie. Ele sînt silite să țină seama

„Kometa-206“, cel mai mic magnetofon sovietic

de faptul că viața la bord suferă acum transformări esențiale și, spre a evita eventuale neplăceri rezultate de pe urma plictiselii, ventilează ideea angajării de animatori care, petrecînd cîteva luni pe mare, vor încerca să găsească soluții la problemele pe care le ridică timpul liber și singurătatea.

E. Jitomirski

TRANSPORTURI

Cu viteza sunetului prin conductă

Pneumotransportul, care se realizează deocamdată prin conducte de dimensiuni mici, este cunoscut de multă vreme. Oricine a auzit, cel puțin, de poșta pneumatică. De cîtva timp, însă, specialiști din U.R.S.S. și S.U.A. fac studii teoretice și experimentale în vederea organizării acestui mijloc de transport cu conducte de mari proporții. Containerul cu tot felul de încărcături ar urma să circule prin conducte propulsate de energia aerului pompat de compresoare puternice.

De altfel conductele se anunță ca un rival de temut și pentru mijloacele de transport al călătorilor. Calcule preliminare arată că transportul pasagerilor prin conducte este sigur, economic, confortabil. El ar urma să se realizeze prin vagoane-capsule care ar circula prin conducte de beton sau metal cu diametru mare, de circa 3—3,5 metri, deci ceva mai mare decît diametrul obișnuit al metrourilor. Dar capsulele n-ar putea „zbură“ pur și simplu prin conductă. La viteze mari, frecarea de pereți ar putea provoca zdruncinături și deteriora conducta. De aceea specialiștii sînt de părere că soluția cea mai potrivită ar fi capsule pe perne de aer, care ar putea fi asigurate de niște compresoare speciale instalate în vagoane. În felul acesta s-ar reduce considerabil frecarea de pereți, ar spori viteza de circulație, ar scădea consumul de combustibil și ar spori durata de funcționare a capsulelor și conductelor. Iar dacă s-ar scoate din conductă o parte din volumul de aer, creînd astfel un mediu rarefiat, capsulele ar aluneca cu o viteză și mai mare, apropiată de cea a sunetului.

Evident, este vorba de un mijloc de transport de domeniul viitorului. Dar și prezentul ne oferă realizări semnificative în transportul prin conducte. Să-i acordăm dar atenția cuvenită. Conductele nu mai sînt utilizate astăzi doar pentru țigeli și gaze, ci și pentru materiale solide. Acestea sînt mai întîi sfărîmate pînă la dimensiunile fixate, sînt apoi a-

mestecate cu un lichid, după care se „încarcă“ în conducte. La destinație lichidul se separă de particulele de materiale. Metoda este utilizată pe scară largă în minele de cărbuni, fier, cupru, nichel. Cel mai obișnuit lichid transportor este apa. Dar ar mai putea fi utilizate și lichidul antigel, mai ales iarna, uleiul și chiar țigeliul. Specialiștii sînt de părere că peste șase-șapte ani sulful, minereul de fier, potasa, vor fi transportate aproape exclusiv prin conducte.

În momentul de față, în Uniunea Sovietică funcționează trei conducte pentru cărbune în bazinul Kuznețkului. Pentru viitorul imediat se prevede construirea unei conducte de mare capacitate care să unească zăcămintele Kansk-Acinsk din ținutul Krasnoiarsk cu cele din Ural și Povoljje.

EXPOZIȚII

5000 + 2000

„Hai“ este un elicopter monoloc, cel mai mic reprezentant al acestei familii aeriene din Uniunea Sovietică. Cîntărește numai 130 kg, realizează o viteză de 95 km pe oră și este opera studenților Institutului de aeronautică din Harkov. „Zaria“ este o navă de tipul glisor, destinată cursurilor de apă puțin adînci. Silueta ei originală și materialul din care este construită îi conferă o rezistență mare și durată lungă de funcționare, iar buretele de plastic încorporat la fund, în trei straturi, o face insubmersibilă. Principala ei însușire constă, însă, în faptul că la ancorare nu are nevoie de dană și poate naviga cu o viteză de 45 km pe oră pe un fund de numai 40 cm, cu 66 de pasageri la bord.

„Hai“ și „Zaria“ sînt, însă, numai două din cele 5000 de piese prezentate nu de mult în cadrul Expoziției centrale de meșteri amatori deschisă la Moscova în 25 de pavilioane. Conform regulamentului, exponanții nu trebuie să depășească vîrsta de 30 de ani. La probele eliminatorii au participat cinci milioane de inventatori, constructori și studenți. Acum, vizitatorii pot admira în standurile expoziției aparate foarte complicate, mașini de calculat, mașinute, roboți, tot felul de dispozitive ingenioase. Majoritatea exponatelor au și intrat în producție.

Numeroase obiecte poartă plăcuțe cu inscripții ca : „Medalie la expoziția internațională... La nivelul celor mai reușite prototipuri mondiale“. La încheierea expoziției, cele mai reușite exponate vor fi distinse cu 2000 de medalii.

Fără cuvinte
Desen de I. Kogan

Actualitatea
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală

CINE TREBUIA SĂ FIE GAULEITERUL MOSCOVEI ?

Din culisele celui de al treilea Reich

La 16 iulie 1941, când generații hitleriști erau îmbătați de victorii, la cartierul general al comandantului suprem al Wehrmachtului a avut loc o consfătuire al cărei proces verbal, menit să rămână posterității, a fost întocmit chiar de Bormann, locțiitorul lui Hitler la conducerea partidului național-socialist. Dar numai după câțiva ani, participanții la această consfătuire, foste căpetenii ale celui de al treilea Reich, ca Göring, Keitel și Rosenberg, aflați de astă dată în postura de acuzați la procesul de la Nürnberg, aveau să conteste cu spume la gură autenticitatea multor afirmații cuprinse în procesul verbal al lui Bormann.

Dar să vedem ce cuprindea procesul verbal. El începe așa :

„Cartierul general al Führerului. 16. 7. 1941.

Document secret cu importanță de stat. Consemnare pentru arhivă.

La cererea Führerului, astăzi, orele 15, a avut loc la cartierul său general o consfătuire la care au participat Reichsleiter-ul Rosenberg, ministrul Lammers, feldmareșalul Keitel, mareșalul Reichului (Göring — N. A.) și subsemnatul. Consfătuirea a început la orele 15 și a durat, cu pauzele pentru cafea, până la orele 20“.

Hitler a abordat imediat miezul problemei, făcând precizări asupra chestiunii : cine trebuia să câștige de pe urma războiului cu Uniunea Sovietică ? Căci una era propaganda patronată de Goebbels, care afirma că acesta era un război al întregii Europe împotriva „bolșevismului“, și alta problema cine urma să capete posibilitatea de a jefui țara, de „a o jefui eficient“ — cum s-a exprimat mai târziu Göring — cu alte cuvinte cui urma să i se dea dreptul de a scoate din teritoriile ocupate cereale, petrol, cărbuni și multe alte produse. Declarația făcută de Hitler în legătură cu această problemă nu lăsa nici o îndoială asupra faptului că el n-avea de gând să lase nimănui altcuiva posibilitatea de a jefui ; de altfel, nimeni n-ar fi putut face acest lucru mai bine decât mult încercații jefuitori naștiți. Dar să dăm din nou cuvântul procesului verbal :

„Deschizând consfătuirea, Führerul a arătat că dorește să facă câteva declarații importante, de principiu. Se impune luarea unei serii de măsuri, fapt reclamat, între altele, de atacul insolent al unui ziar din Vichy, care a declarat că războiul purtat împotriva Uniunii Sovietice ar fi un război pentru întreaga Europă și că el ar trebui dus, chipurile, în folosul întregii Europe. Evident, ziarul din Vichy urmărește ca prin aceste aluzii să obțină ca de pe urma războiului să tragă foloase nu numai germanii, ci toate țările europene“.

Cred că nu mai trebuie să stărui asupra imprecizării că un astfel de atentat la monopolul naștilor de a prăda Uniunea Sovietică nu putea fi pe placul participanților la consfătuire, care l-au respins cu dispreț.

„Așadar — a declarat în continuare Hitler — vom sublinia din nou că trebuie să ocupăm teritoriile, să instaurăm ordinea și să asigurăm securitatea lor ; în interesul populației locale sîntem obligați să ne îngrijim de liniște, aprovizionare, transport etc. De aceea se și iau noile măsuri. Nimeni nu trebuie să înțeleagă, însă, că aceste rînduiri sînt definitive. Toate măsurile necesare : execuții, deportări etc. le vom aplica cu orice preț“.

„În principiu se pune problema împărțirii cât mai judicioase a imensului teritoriu, pentru ca să putem :

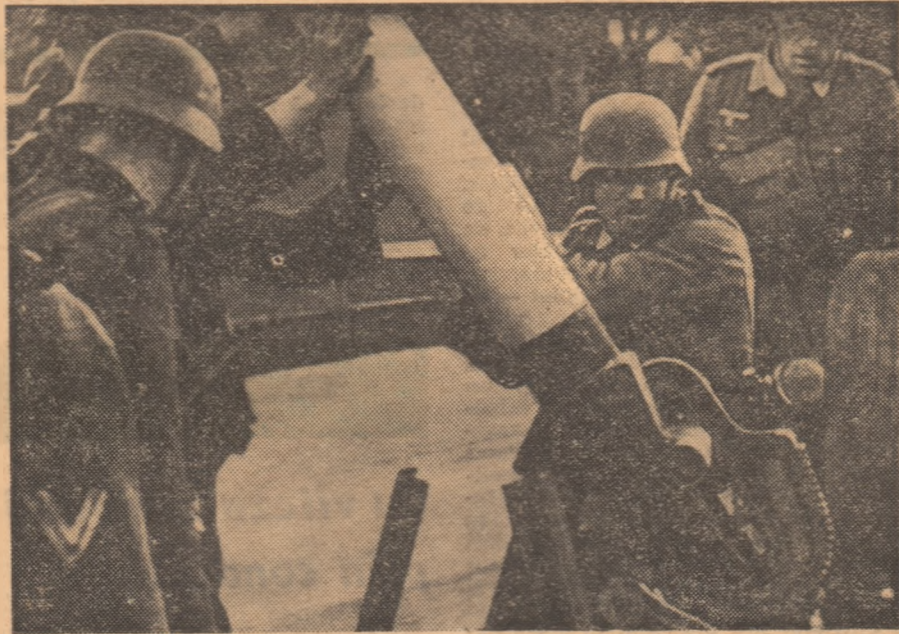
în primul rînd să-l cucerim, în al doilea rînd — să-l administrăm, în al treilea rînd să-l exploatăm“.

Și Hitler a atras numaidecît luarea aminte că realizarea tilhărescului program ; „în primul rînd a cucerii, în al doilea a administra în al treilea a exploata“, era posibilă doar cu condiția ca numai germanii să fie înarmați în Europa.

„Nu se poate admite existența altor forțe armate la vest de Ural, chiar dacă pentru atingerea acestui scop ar trebui să luptăm o sută de ani. Toți partizanii Führerului trebuie să știe că securitatea Reichului va fi asigurată numai în momentul cînd la vest de Ural nu va exista nici o forță armată străină. Germania își asumă apărarea acestei regiuni de toate primejdiile posibile. Un principiu de fier, imuabil : nimănui în afară de germani nu va trebui să i se îngăduie să poarte arme“.

Cînd trebuie împărțită blana ursului din pădure

Apoi, în cursul consfătuirii, a avut loc un însuflețit schimb de păreri referitor la împărțirea teritoriului sovietic. Căci atunci, la 16 iulie 1941, nici unul

Minutul 1 al agresiunii

dintre participanți nu se îndoia de faptul că Rusia era sleită de puteri. Abia după aceea, câțiva ani mai târziu, în timp ce se afla pe banca acuzaților, Göring a mormăit ceva despre faptul că în 1941 era prea devreme pentru a se împărți prada, că mai întii ar fi fost nevoie ca Germania să învingă... „Ca vinător încercat, a declarat fosta căpetenie hitleristă, eu am acționat conform principiului că blana ursului trebuie împărțită numai după ce acesta este ucis“¹⁾.

Originala idee i-a trecut însă prin minte lui Göring numai atunci cînd pe străzile Berlinului mășăluiau ostași sovietici, iar el se afla închis într-o celulă a vechii închisori din Nürnberg.

Rosenberg îl recomandă pe Koch

După „împărțirea“ Uniunii Sovietice, „înalta consfătuire“ a purces la desemnarea candidaților pentru funcțiile de Gauleiteri. Cum candidații trebuiau să corespundă, prin însușirile și funcțiile lor, misiunii de a coloniza teritoriile sovietice și de a le jefui la maximum, ei au fost aleși în genere dintre înalții demnitari ai partidului nazist.

În cursul procesului de la Nürnberg au fost citate foarte multe documente despre politica bestială a lui Koch, guvernatorului general hitlerist al Ucrainei. Nu cred că-i cazul să le amintesc aici ; aș dori numai să arăt că, la Nürnberg, neputînd nega crimele săvîrșite în Ucraina, Alfred Rosenberg a afirmat că ele ar fi fost comise exclusiv de Koch, împotriva indicațiilor lui.

De altfel, Rosenberg a lăsat și un volum postum de memorii în care afirmă că politica lui în teritoriile ocupate ale U.R.S.S. a fost în cel mai înalt grad umanitară și corespundea intereselor

populației din aceste teritorii. Mai mult, Alfred Rosenberg pretinde că el a protestat tot timpul împotriva crimelor comise de Koch în Ucraina, dar fără succes, întrucît Koch avea strînse legăturile cu Himmler. Cine l-a recomandat însă pe Koch pentru funcția de Reichskommissar ? Același Rosenberg. E adevărat, el recunoaște asta dar menționează că a făcut-o pentru că îl cunoștea pe Koch, „cunoșteam lucrările scrise de Koch în 1933—1934, în care el arăta o deosebită simpatie față de tot ce era rusesc“.

La Nürnberg, totuși, Rosenberg n-a tăgăduit că Koch a fost o fiară, cum puține au existat chiar în clica hitleristă. Dar a susținut că la începutul războiului „nu cunoștea“ aceste trăsături de caracter ale lui Koch și-l recomandase tocmai ca pe un om „bun“ și „sen-

reportaj
reportaj reportaj
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj

privire la utilitatea Gauleiterului Lose, pe care Rosenberg îl propune pentru funcția de guvernator al țărilor baltice. Rosenberg repetă stăruitor că s-a și înțeles cu Lose în această privință și că ar fi foarte neplăcut pentru el dacă Gauleiterului nu i s-ar încredința acest post. Regiunea vestică a țărilor baltice o va primi Kube, care va fi subordonat lui Lose. Pentru Ucraina, Rosenberg l-a propus pe Sauckel.

Mareșalul Göring are însă obiecții. El afirmă că pentru țările baltice e mai indicat Koch care cunoaște bine această zonă. În caz contrar lui Koch să i se dea Ucraina, pe care o va administra cât se poate de eficient, întrucît Koch este un om cu inițiativă și experiență.

Führerul întreabă : Kube n-ar fi indicat ca Reichskommissar al regiunii Moscova ?

Rosenberg și mareșalul Göring răspund că e prea bătrîn.

Pentru Caucaz, Rosenberg sugerează candidatura șefului statului său major, Schickedanz. Göring are dubii.

Apoi Rosenberg face cunoscut că Lutze i-a propus o serie de comandanți SA, între care : Scheppman pentru Kiev, Mantel, doctorul Bennecke și Litzmann pentru Estonia și doctorul Drechsler pentru Letonia.

Führerul nu are obiecții împotriva utilizării comandanților SA.

„Rosenberg declară că ar vrea să folosească în regiunea Moscova în calitate de comisari pe Schmeer, Selzer și Manderbach.

Führerul își exprimă dorința de a-l folosi pe Holz, iar conducerea Crimeei s-o încredințeze Gauleiterului Frauenfeld.

La rîndul său, Rosenberg arată că ar dori să găsească un post corespunzător pentru căpitanul von Petersdorf, un om demn de încredere. Toți cei de față sînt indignați, toți protestează. Führerul și mareșalul Göring arată că von Petersdorf e un psihopat.

„În virtutea faptului că, după părerea mareșalului Reichului și a lui Rosenberg, Kube e prea bătrîn pentru Moscova, această regiune trebuie preluată de Kasche...“

Mareșalul Göring declară că ar vrea să încredințeze peninsula Kola, pentru exploatare, Gauleiterului Terbowen. Führerul e de acord și adaugă că, dacă Lose se simte în puteri, să preia țărele baltice, Kasche — Moscova, Koch — Ucraina, Frauenfeld — Crimeea, Terbowen — peninsula Kola, iar Schickedanz — Caucazul...“

Așa cum am mai arătat, în cursul procesului de la Nürnberg, Göring a încercat să indulcească impresia produsă de procesul verbal întocmit de Bormann, căutînd să pună sub semnul întrebării unele afirmații. Iată un extras din stenograma procesului :

„Göring : procesul verbal e inexact.

Rudenko : Dar cine l-a întocmit ?

Göring : Bormann.

Rudenko : Ce interes ar fi avut Bormann să întocmească o stenogramă eronată a consfătuirii ?

Göring : Bormann a exagerat unele lucruri.

Rudenko : Mult ?

Göring : Bunăoară, cînd a fost vorba despre împărțire și anume despre râurile Volga...“

Rudenko : Atunci să precizăm ce anume socotiți inexact. Crimeea urma sau nu să devină o regiune a Reichului ?

Göring : Führerul voia să aibă Crimeea...“

Ulterior, Göring n-a mai putut nega că procesul verbal reflecta exact ce s-a petrecut în memorabila zi de la 16 iulie 1941 la cancelaria Reichului.

A. Poltorak

¹⁾ „Stenograma procesului de la Nürnberg“, vol. 16, pag. 378.

²⁾ Din „Stenograma procesului de la Nürnberg“, vol. 20, pag. 292.

MUSIC-HALL

Nu-i alta mai frumoasă...

Music-hallul din Leningrad are abia jumătate de an: nostimele lui protagoniste s-au înfățișat pentru prima dată publicului vara trecută, primind cu acest prilej și botezul aplauzelor. Vîrsta lor medie e sub douăzeci de ani, dar pregătirea coregrafică foarte serioasă.

Music-hallul este un gen dificil, cu istoria, canoanele, tradiția și chiar clișeele lui, aproape imposibil de evitat. Dar leningrădenii s-au străduit să obțină efecte originale între aceste limite fixe. Au creat un spectacol sintetic în care au dat multă atenție ritmului, costumelor, decorurilor și muzicii, evoluției libere a subiectului și împletirii neferite a numerelor muzicale și coregrafice.

Vorbind despre nou-născutul leningrădean, nu putem să nu amintim că primul teatru de music-hall sovietic a luat ființă tot la Leningrad, în deceniul al patrulea și s-a bucurat de colaborarea unor artiști ca Utiosov, Dunaevski, Henkin. Așa încît misiunea urmașilor nu e ușoară: ei au de continuat o tra-

ind talentul și tinerețea. Între altele, singura Ulla Ulle a venit gata celebră. Dar, e drept, nu pentru publicul leningrădean; Ulla Ulle a fost solistă a teatrului „Estonia” și, deși specializată în baletul clasic, n-a ezitat să facă această experiență. În rol de dansatoare universală vădind și reale aptitudini dramatice, balerina clasică face casă bună cu genul nou pentru ea al revistei.

Spectacolul music-hallului leningrădean, intitulat „Nu-i alta mai frumoasă”, este închinat Rusiei, Leningradului faimos pentru splendorile sale. Subiectul este simplu, dar permite o bună legătură între numerele de estradă fastuoase și originale. Un tînăr leningrădean arată orașul său unei vizitatoare din Estonia (bineînțeles, Ulla Ulle, care se joacă pe ea însăși). Această plimbare fără țel mută pe rînd teatrul acțiunii în cele mai pitorești locuri ale orașului: portul maritim, bulevardul Nevski, Petrodvoretul, parcul de cultură și odihnă, puntea navei „Tovarișci” și altele. Această varietate de decor permite și o varietate de numere artistice, legate de locul respectiv. Toate acestea, plus fantezia scenografică, expresivitatea cromatică, ritmurile trepidante imprimă o atmosferă specifică spectacolului al cărui leit-motiv este dragostea pentru orașul natal.

CINEMA

Jarov, detectiv de țară

În cel de al 79-lea film al său, popularul actor Mihail Jarov este un fel de detectiv de țară, milițianul Fiodor Aniskin, un om cu inimă de aur, drept și sensibil la necazul altuia, dar sever și neînduplecat cu cei care încalcă legea.

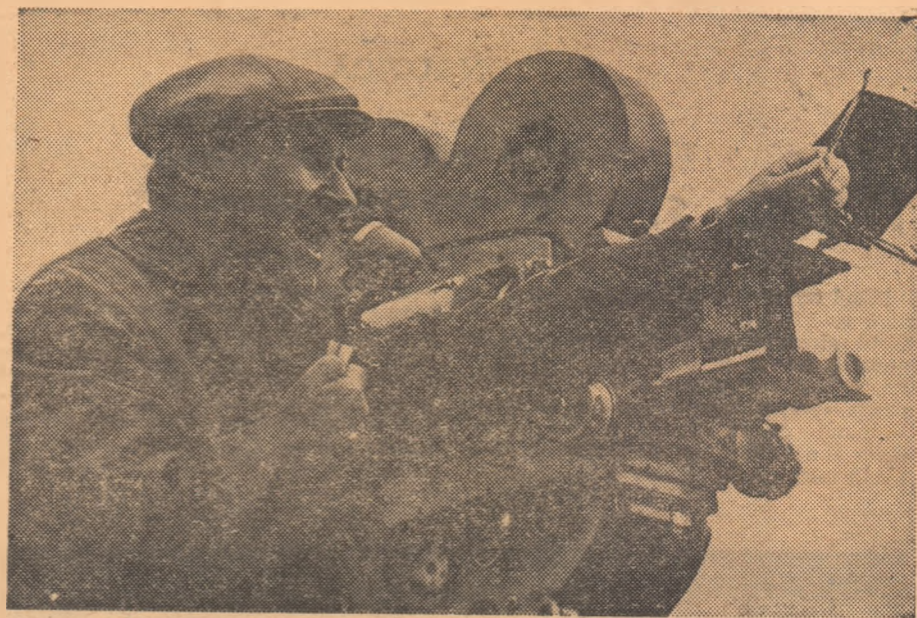
Actorul e îndrăgostit de personaj și vrea să-i facă și pe spectatori să-l iubească, pentru calitățile lui, pentru înțelepciunea lui, pentru bogata-i experiență de viață. Fiodor Aniskin a străbătut un drum lung și greu, a participat la războiul civil, a luptat cu fascismul. Menirea sa de milițian de țară, om care-i cunoaște de aproape pe toți, el o vede nu în a pedepsi, ci în a preveni faptele antisociale. Aniskin preferă să preîntîmpine, să-i îndrume pe oameni pe drumul cel bun; el preferă să descopere nu furturi sau alte infracțiuni, ci caractere omenestii...

Înainte de a deveni creația lui Jarov, acest erou simpatie a fost creația scriitorului Vil Lipatov, meșter recunoscut în construirea de portrete. Lipatov a fost bucuros că soarta lui Aniskin a încăput pe miinile reputatului actor, care slujește de cîteva decenii scena și ecranul sovietic. Întîlnirile și discuțiile lor din timpul filmărilor au fost atît de rodnice încît Lipatov va continua povestea detectivului de țară și filmul va avea două serii.

Pe platou Jarov a avut o întîlnire plăcută: vechea lui parteneră Irina Zarubina cu care a jucat, acum mai bine de trei decenii, în filmul „Furtuna”. În „Detectivul de țară” Irina Zarubina se teme și capușin ca toți ceilalți de Jarov, dar mai ales îl respectă, pentru omenia și corectitudinea lui.

Alți parteneri: Lidia Smirnova, Tatiana Peltzer, R. Tkaciuk. Regizor I. Lukinski, operator V. Rapoport.

Din planurile teatrale ale lui Mihail Jarov spicuiem „Mina de aur”, dramatizare după o năvelă a scriitorului bul-

Regizorul Serghei Iutkevici în acțiune

gar Andrei Guleașki, unde are gradul de maior, și „Părinți și copii” de Turghenev, unde e, în sfîrșit, civil: interpretează rolul tatălui lui Bazarov.

Vedete pe platou

Igor Ilinski, Alla Larionova și Serghei Filippov vor fi parteneri în comedia „Un vechi cunoscut”. Personajul central este într-adevăr un vechi cunoscut: directorul birocrat Ogorșov, lansat acum un deceniu de filmul „Noapte de carnaval”. Autorii scenariului sînt umoriștii Boris Laskin și Viktor Poliakov, iar regizori: Igor Ilinski și A. Kolțatîi.

Activitatea cinematografică a lui Marlon Brando e din ce în ce mai intensă, deși actorul a anunțat acum cîteva luni că se retrage. După „Quemada”, pe care îl face cu Gillo Pontecorvo, va susține rolul principal într-un film al lui David Lean. Titlul acestei noi opere cinematografice e „Rebeliunea” și evocă singeroasele și dramaticele lupte ale patrioților irlandezi. Prin urmare, Brando se ține de cuvînt: „Rebeliune” intră în sfera de interese a celebrului actor, hotărît, cum se știe, să combată pentru principii socialiste.

Iuri Iakovlev, îndrăgît de spectatori din filmele „Idiotul”, „Balada husarilor”, „Anna Karenina” și altele, lucrează în același timp la două filme: „Subiect pentru o schiță”, în care interpretează rolul scriitorului Potapenko și „Cazul Boris Savinkov”, în care interpretează un personaj de asemenea real: cekistul fost eser Fiodorov. Om cult și inteligent, Fiodorov duce psihologic cu Boris Savinkov, pe care Lunacearski l-a supranumit „un artist al aventurii”.

Catherine Deneuve și Jean-Paul Belmondo au petrecut cîteva săptămîni în plin Ocean Indian, pe insula Réunion, unde s-au turnat cele mai importante scene ale noului film al lui Truffaut „Sirena din Missi-

ssippi”. E vorba de o poveste de dragoste fără nici o legătură cu faimosul fluviu american; un industriaș francez, proprietar al unei întreprinderi din Réunion, se hotărăște să se însoare cu o conațională și recurge la serviciile „Micii publicității”. Dar printr-o confuzie de adrese sfîrșește prin a conduce la altar o altă fată decît cea cu care a ccorrespondat intens. Deși mireasa îi e de două ori necunoscută, industriașul se îndrăgosteste totuși de ea și binecuvîntează încurcăturile.

Înainte de a se mărita în acest mod bizar cu Belmondo, Catherine Deneuve a cumpărat o fostă mănăstire franciscană pe care vrea să o transforme într-o vilă.

(După „Sovetski ekran”)

SCULPTURĂ

Poarta păcii și a războiului

Rotterdamul a fost distrus aproape în întregime în timpul războiului. Sute de mii de femei, copii, bătrîni au murit sub bombe. Tragedia orașului olandez a inspirat impresionantul monument al lui Ossip Zadkine, „Orașul distrus”, care-și înalță silueta de șase metri în inima Rotterdamului, ca o acuzație împotriva războaielor aducătoare de moarte și ruină.

Peste ani, un alt mare artist s-a întors la aceleași evenimente. Sculptorul italian Giacomo Manzu a înzestrat Rotterdamul cu un monument care, însă, nu mai este dedicat doar grozăviilor războiului, ci și păcii, iubirii vieții. E vorba de „Poarta păcii și a războiului” de la catedrala protestantă, care a fost și ea distrusă de ocupanții fasciști.

Manzu a lucrat trei ani. El a făcut nenumărate schițe și variante în metal, expuse acum într-un muzeu special, deschis o dată cu inaugurarea solemnă a „Porții”.

„Poarta păcii și a războiului” cîntărește treizeci și patru de chintale. Aliajul de metal a fost pregătît, după o „rețetă” specială a sculptorului, într-o uzină din Milano și transportat în lingouri de cîte două kilograme la Campo del Fico, unde celebrul artist își are atelierul.

Giacomo Manzu nu este la prima experiență de acest fel. Tot lui i se datorește „Poarta morții” de la catedrala Sf. Petru din Roma. După această operă monumentală a creat seria „Îndrăgostii” și multe lucrări portretistice, precum și o suită de sculpturi dedicată copilăriei. Poate că acest contact cu viața, cu sentimentele omenestii i-a sugerat și subiectul „Porții” rotterdameze.

Artistul a divizat-o în două părți. Sus, într-un semicerc e înfățișată tema păcii: o familie armonioasă, tatăl, mama și copilul. A doua parte sugerează războiul care a năvălit în viața oamenilor Moarte, foame, Cînd poarta e deschisă, imaginea tragică a suferinței umane dispare și rămîne numai imaginea luminoasă a liniștii, a fericirii. Figurile personajelor, executate aproape în mărime naturală, par gata să coboare în piața din față și să se amestece printre pietoni — bărbați, femei, copii. E un efect de mare forță artistică.

I. Filatova

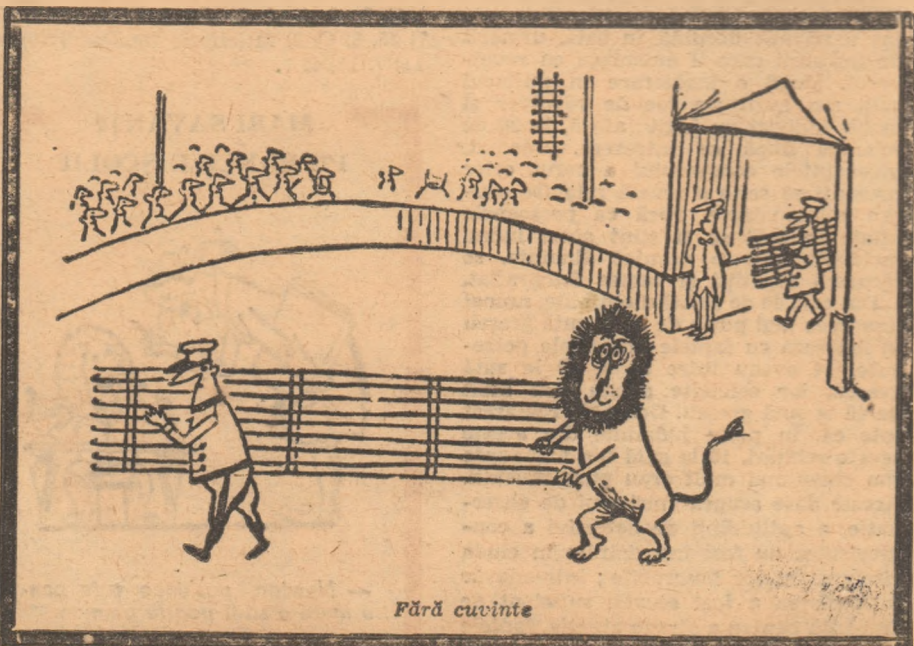
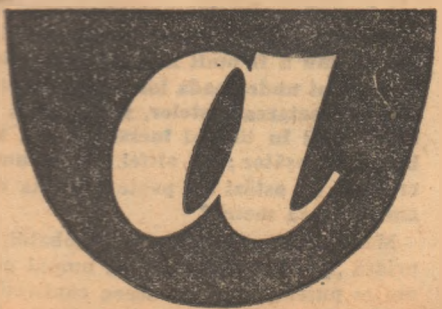

Una din stelele music-hallului leningrădean

diție de succes, de suportat o permanentă tentație la comparație din partea publicului, de obicei mai îngăduitor cu ceea ce ține de trecut.

Dar dacă înaintașii s-au bizuit pe nume mari, noul colectiv a făcut un principiu din anonimul. „Stelele” nu sînt admise. Toți artiștii — balerini, cîntăreți, acrobați — au drepturi egale în fața publicului, criteriul principal fi-

arta
ca arta arta
arta arta arta
arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta

Fără cuvinte

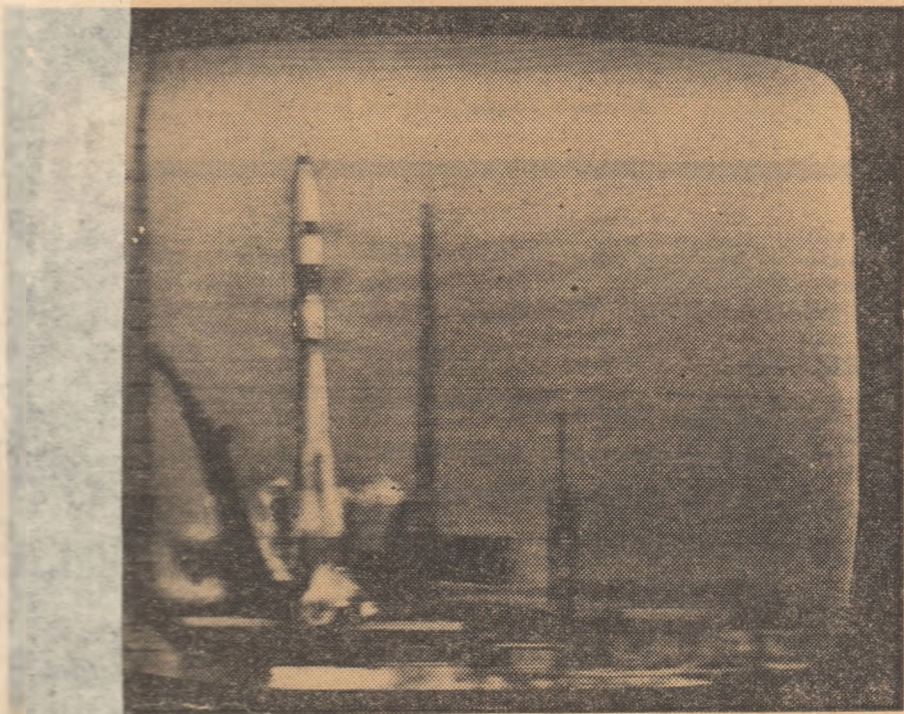

ASTRONAUTICĂ

Prima stație cosmică

...te izblnzi a științei și teh-
...e continuă să facă incon-
...ui. Pentru prima oară a
...tă, pe o orbită a Pământu-
...experimentală locuită, cu
...artimente pentru echipaj.
...compartimentelor în care a-
...sfășurat activitatea a fost
...cubi. Navele care au reali-

—4—. Cosmonauții celor două nave au purtat o discuție aprinsă, după care au hotărât să-și apropie și mai mult navele. Aproximarea s-a realizat cu o viteză foarte mică : 0,25 m pe secundă. Dispozitivele de cuplare ale navei „active” au intrat în dispozitivele corespunzătoare ale navei „pasive”. Cosmonauții puteau comunica direct, prin telefon. Cele două

Startul lui „Soyuz-4”

...a au constituit un tot uni-
...p de câteva ore au fost cu-
...canic, cit și cu circuitele

...realiza apropierea dintre
...e o orbită este nevoie ca, în
...să intre în funcțiune insta-
...re a uneia din ele. Nava care
...manevrele de apropiere și cu-
...nită „activă”. Acest rol a fost
...tă de „Soyuz-4” pilo-
...onautul Vladimir Șatalov.
...au petrecut lucrurile. La un
...t, rotirea navei (de stabili-
...ul unui ax propriu) a fost
...a continuat să fie dirijată
...sistem de transmisătoare de o-
...nainte de a pune motorul în
...axul lui longitudinal trebuia
...a anumită poziție. De ace-
...a fost rotită, conform calcule-
...intermediul semnalelor trans-
...paratele giroscopice, pînă a
...a inițială necesară pornirii
...Aceste manevre sînt neces-
...realizarea unei apropieri de
...mari. Înăuntrul zonei de ac-
...loacelor radar de depistare și
...a navelor cosmice apropierea
...realizată automat.

...radar al navei „pasive”, în
...„Soyuz-5”, emitea în per-
...semnale care erau interceptate
...navei „active”. „Soyuz-4”
...manevrele necesare pentru a-
...„Soyuz-5” „urmărea” nava ac-
...orienta după ea. În felul ace-
...longitudinal a fost treptat o-
...„Soyuz-4”, cu alte cuvinte
...în cîmpul vizual al acesteia.

...ele radar ale navei „active” au
...n instalația de calculat de la
...la rîndul ei, a emis comenzile
...organelor executoare. Apoi au
...funcțiune motoarele. O mare
...de acestor manevre a fost asi-
...proprierii dintre nave cu chel-
...ime de combustibil. Instalați-
...ale navelor cosmice „So-
...„Soyuz-5” au asigurat o func-
...țională a motoarelor.

...de la 100 de metri, apropiere-
...realizată prin conducere ma-
...urmărind prin sistemul optio-
...navă, comandantul lui „Soyuz-
...at și decuplat motoarele. Cu a-
...comenzii manuale din stînga fo-
...lui, el a reglat viteza navei, de-
...ei spre dreapta și spre stînga,
...sau accelerînd-o treptat. O-
...poi cu altă manetă, aflată în
...a executat virajul navei în ju-
...rului ei de inerție.

...distanța dintre nave a ajuns la
...viteza lor a devenit egală. În
...moment, pe ecranele televizoarelor
... imaginea clară a navei „Soyuz

nave formau un unic obiect cosmic pe care patru cosmonauți îndeplineau cu succes programul de zbor.

În acest laborator cosmic a fost făcută o nouă experiență. Doi cosmonauți, Evgheni Hrunov și Alexei Eliseev au îmbrăcat scafandre speciale și au ieșit în spațiul interstelar, unde, timp de o oră, au desfășurat activitatea planificată. Mai mult, pentru prima oară a fost înfăptuită pe o orbită cosmică trecerea unor cosmonauți dintr-o navă în alta.

În felul acesta au fost create premisele pentru efectuarea a tot felul de lucrări în Cosmos ca, de pildă, schimbarea echipajului unor stații orbitale, salvarea unor nave cosmice în caz de avarie, executarea unor lucrări de montare etc.

Ing. Valentin Efremov

PSIHLOGIE

Puteți fi un bun detectiv?

La un congres de psihologie ținut la Göttingen, în cursul unei ședințe, un ins a năvălit deodată în sală, urmărit de un altul care îl amenința cu revolverul. După o încăierare în mijlocul sălii s-a auzit un foc de revolver și ambii indivizi au fugit afară, la 20 de secunde după ce intraseră. Imediat, președintele congresului a cerut celor prezenți să scrie o scurtă relatare asupra celor văzute. Fără ca persoanele aflate în sală să fi știut acest lucru, incidentul fusese aranjat dinainte, se făcuseră repetiții și fusese fotografiat.

Din cele 40 de relatări obținute, numai una avea mai puțin de 20 la sută greșeli în legătură cu faptele principale petrecute, 14 aveau între 20 și 40 la sută greșeli, iar celelalte aveau mai mult de 40 la sută greșeli. Demn de remarcat este că, în peste jumătate din aceste scurte relatări, 10 la sută din amănunte sau chiar mai mult erau pure invenții. Aceste date asupra spiritului de observație, a aptitudinii de detectivi a congresiștilor au fost înregistrate în ciuda circumstanțelor favorabile; într-adevăr întimplarea a fost scurtă, suficient de frapantă pentru a atrage atenția, faptele au fost notate de către persoane obișnuite cu observația științifică, nici una

dintre ele nefiind implicată personal în incident.

Experiențe de această natură sînt întreprinse adesea de psihologi și produc întotdeauna rezultate similare. Poate că de aceea fi și admirăm atît de mult pe detectivii și inspectorii de poliție care știu să observe amănuntele cele mai minore în căutarea criminalului sau pentru a dezlega enigma unui „caz”.

Problema are implicații vaste și juriștii sînt adesea puși să delimiteze ce este adevărat și ce este fals în mărturiile ce li se fac. S-a demonstrat că cu cît o întimplare produce mai multe emoții, cu cît trece mai mult timp de cînd ea s-a petrecut, cu atît mai flagranțe sînt deosebiriile dintre declarațiile martorilor. Cauzele acestui fenomen constau — după psihologul sovietic K.K. Platonov — în „selectivitatea percepției, în a percepție, precum și în selectivitatea memoriei”.

Printr-un exercițiu susținut, spiritul de observație poate fi însă îmbunătățit. Claude Bernard distinge două tipuri de observații: spontane sau pasive și observații induse sau active, în care faptele sînt căutate în mod deliberat, de obicei pe baza unei ipoteze. În activitatea științifică, în rezolvarea unor probleme de criminalistică, precum și în viața de fiecare zi, o mare valoare o are mai ales al doilea tip de observație. Dar aici trebuie să ne ferim de o eroare esențială: să nu pornim de la o ipoteză, pe care să vrem cu tot dinadinsul s-o confirmăm. Claude Bernard era de părere că observațiile științifice, experimentale trebuie făcute cu o minte „deschisă” pentru tot ce se poate petrece, intrucît dacă urmărim o caracteristică anumită, la care ne așteptăm în virtutea unei idei preconceptuate, putem scăpa din vedere alte aspecte.

S-a spus adesea că oamenii de știință au șanse egale în a descoperi un fenomen și că depinde numai de întimplare ca ei să-l vadă. Pasteur a dat în acest sens o formulă memorabilă: „În domeniul observației, întimplarea nu favorizează decît mințile pregătite”. A recunoaște importanța lucrurilor observate este de aceea cea mai mare calitate a unui cercetător.

Pentru a fi un bun observator se mai cere apoi așa-numita „serendipitate”, adică „vedere periferică”. Expresia a fost ticluită plecînd de la un basm ceylonez „Cei trei prinți din Serendip”; aceștia descopereau întotdeauna, întimplător sau datorită perspicacității lor, lucruri pe care nu le căutau. Cum procedau? Aveau pur și simplu o bună „vedere periferică”, adică capacitatea de a-și fixa privirea nu numai asupra obiectului pe care doreau să-l vadă, ci și de a fi permanent atenți, „trăgînd cu coada ochiului” la ceea ce putea apărea pe neașteptate.

Dar destul cu teoria!

În încheiere vă propunem un exercițiu practic pentru a vă verifica spiritul de observație, talentul de a fi un bun detectiv. Observați ce elemente urmează în fiecare serie de mai jos, analizînd relațiile dintre elementele existente:

- 1) 1—14, 2—13, 3—12, 4—11, 5—10, 6—9...
- 2) 20, 17, 14, 11...
- 3) Hg Fe Dc...
- 4) 47, 38, 30, 23, 17...
- 5) a CB d FE g...
- 6) AZYBXW...
- 7) 30, 15, 45, 15, 60...
- 8) AACBBD...
- 9) I, V, X, L, C, D...
- 10) ABDGKP...
- 11) 16, 15, 13, 10, 9...
- 12) A1 C3 E5...

Dacă n-ați reușit decît parțial, nu disperați. Oricînd e timp pentru antrenament. Pînă una alta, iați soluțiile pentru a vă verifica. Vă lăsați însă plăcerea de a descoperi legăturile dintre elemente.

- 1) 7—8. 2) 8. 3) B. 4) 12. 5) I. 6) C. 7) 15. 8) C. 9) M (cifrele romane!) 10) V. 11) 7. 12) G 7.

MARI SAVANȚI PE BĂNCILE ȘCOLII

— Newton, pasiunea asta pentru mere o să-ți poarte ghinion.
Desen de V. Cijikov

Șta știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința

PALEONTOLOGIE

Dinozaurii

ies din mlaștini...

Scheletele expuse în muzeele de istorie naturală, figurile sau reconstituirile din cărți, descrierile făcute de scriitorii mai mult sau mai puțin documentați ne-au familiarizat de multă vreme cu animalele care au populat odinioară Terra. Siluetele dinozaurilor cu gît lung, ale pterodactililor cu aripi membranoase, ale mamuților cu colții întorși ne-au devenit atît de familiare, încît nici nu ne mai trece prin minte că ar putea fi puse sub semnul întrebării. Și totuși, lucrări recente par să impună anume reconsiderări; un studiu minunțios al scheletelor de dinozauri pare să infirme reconstituirile tradiționale și propune o nouă interpretare a siluetei lor.

Sînt puse în cauză mai cu seamă două grupuri ale acestor reptile. Cel dintîi este acela al sauropodelor care cuprinde pe dinozaurii cei mai cunoscuți: diplodocus, brontozaurul, gigantozaurul, cu lungimi variînd între 20 și 40 de metri. Reconstituirea lor clasică e familiară oricui: niște uriași greoi, cu gîtul lung și capul mic, pe jumătate cufundați în mlaștini, din care abia pot să iasă... Paleontologul american Bakker respinge însă acum această reconstituire și argumentele lui par a fi destul de convingătoare. Dinții sauropodelor erau, se spune, prea slabi pentru a fărîma altceva decît plante acvatice; or — arată Bakker — ei erau tot atît de puternici ca acela al rumegetoarelor de astăzi, care zdrobesc între dinți ramuri. Nările lor, așezate lingă ochi, nu implică neapărat o existență acvatică; craniul tapirului, mamifer terestru, are aceleași caractere, în timp ce crocodilii acvatice au nările situate la extremitatea botului. Membrele sauropodelor erau — tot după Bakker — mult mai adaptate pentru mers, ba chiar pentru galop, decît pentru viața acvatică. În același timp, contrar celor ce se crede de obicei, nici gîtul lung nu este neapărat legat de o existență palustră; hipopotamul are un gît scurt și invers, girafa e terestră, așa cum au fost și unele cămile și rinoceri fosili cu gîtul lung. Mediul paleobotanic în care au fost găsite resturi de brontozauri sau de diplodocus nu era deloc acvatic; el cuprindea mai degrabă conifere și alte plante terestre.

În repetate rînduri s-a spus că mlaștinile erau pentru dinozaurii de refugiu de dușmanii lor. Bakker afirmă însă că o cercetare, chiar sumară, ne poate încredința că sauropodele, de pildă, păreau a fi mult mai la lărgul lor pe pămînt unde coada lor enormă (care, după cercetarea pistelor, nu pare să fi atîns solul în timpul mersului) era un bici infricosător; de altfel, coada unui crocodil de astăzi nu poate proiecta un om la cîteva metri?

Marii dinozauri provocau, probabil, o uriașă „presiune ecologică”; numai pădurile puteau oferi de aceea cantitățile de hrană care să îndestuleze trupurile lor enorme și numai ele puteau consti-

TANZANIA

Saa Nane : ora 8

Papirusul, planta acvatică cu tulpina alcătuită din foite membranoase, nu agreează marile adâncimi. Prezența plantei la suprafața apei atestă o adâncime mică, semn că pescarii se pot descurca ușor cu o simplă prăjină spre a-și conduce fragilele bărcuțe, fiecare de altă construcție. Căci prin partea locului există bărci de lemn, de trestie, ba chiar și împletite din papirus. Uscat la soare, papirusul e ușor ca puful și barca se supune docilă omului, e iute și poate străbate locuri dificile. După ce-și termină treaba, pescarii o scot pe uscat, o așează cu fața în jos sau o trag cu năvodul într-un loc mai

întotdeauna întrebări după întrebări, dar de data asta procedeul meu nu s-a soldat cu rezultatele scontate. Am aflat, e adevărat, că în limba **suahili** numele insuliței înseamnă : Saa — oră, Nane — opt. Adică, insula ora opt. Separat, cuvintele au un sens, dar de ce tocmai ora opt și nu două sau zece? N-am putut afla. M-am mulțumit deci să fac câteva ipoteze. Iată una dintre ele : de obicei, după răsăritul soarelui, apa lacului e ascunsă de ceață. La ora aceea insulița nu poate fi zărită din orașul Mwanza. Dar la 8, pământul, apa și cerul se limpezesc. Malurile se trag la o parte,

Cițiva pensionari ai rezervatiei

ferit. Spre deosebire de bărcile de lemn, greeale și îmbibate cu umezeală, ambarcațiunea de papirus se usucă complet la soare în numai o jumătate de oră. Uneori se produc stricăciuni : bordul sau fundul se izbește de un buștean, care smulge o bucată din ea. Dar acest lucru nu are consecințe grave. Căci barca de papirus este singura ambarcațiune de acest fel care nu are a se teme de spărturile din corpul ei. Chiar dacă din barcă nu rămâne, cum se spune, decât numele, o singură mină de papirus, pescarul ajunge teafăr la mal dacă izbuteste să apuce măcar o bucățică de împletitură și să se urce pe ea.

Pe lacul Victoria sînt tot atîtea bărci de papirus cîte liște pe o baltă dintr-o pădure virgină. M-aș fi plimbat și eu cu una din ele, dacă n-aș fi fost împiedicat de un atribut al civilizației : pantofii, întrucît înainte de a mă lansa pe lac la bordul unei ambarcațiuni de papirus ar fi trebuit să-i las pe mal. Barca de papirus nu cruță nici o încălțăminte, udînd-o din belșug cu apă din lac. Pentru pantalonii s-ar mai putea găsi o soluție de compromis, ridicîndu-i cît mai sus cu putință, pînă „la gît”, cum m-a sfătuit un pescar. Eventual, s-ar putea călători numai în chiloți de baie, dar dacă plimbarea durează mai mult, necrutătorul soare african arde literalmente pielea.

Eram îngrijorat și din cauza aparatului fotografic. Cum am spus, cu o barcă de papirus e aproape cu neputință să te îneci, dar te uzi ciuciuete. Așa încît, ținînd totuși seama de avantajele pe care le oferă vasele de calebota, am preferat să ies în larg cu o șalupă, îndreptîndu-mă spre insulița Saa Nane.

Dintr-o deformare profesională, la primul contact cu un lucru nou. pun

cîștigînd în înălțime, iar soarele începe să deseneze pe apă primii bănuți de argint. Saa Nane e ora 8 a dimineții africane...

Lacul Victoria e brăzdat de multe insulițe, dar Saa Nane se remarcă prin fauna ei deosebită. Decretată recent rezervație naturală, insula este foarte vizitată duminica de locuitorii de pe tărîmul lacului. Ea a devenit obiectul unei interesante și îndrăznețe experiențe. Pe o suprafață relativ mică trăiesc peste 90 de specii de animale, aduse din diverse regiuni ale Tanzaniei și din alte țări africane, similare ca condiții climatice. Deși nu e o grădină zoologică, totuși libertatea de deplasare prin insulă e îngăduită. Și dacă nu știi să fugi, nu poți scăpa de urmărirea unui adversar mai puternic. Printre pensionarii insulei nu există însă animale care „să tulbure liniștea”, ca lei și leopardii, bunăoară. „Populația” e alcătuită în genere din copitate. În toată insula există un singur țarc pentru bivoli. Cînd un supraveghetor aduce un mînunchi de iarbă și îl aruncă în țarc, bivoli, lacomi, se reped cu mic cu mare la hrana proaspătă.

Dar dacă e prea puțină iarbă, care e roasă de obicei pînă la rădăcină, în schimb există apă din belșug. Și soare. În vollere, așezate la oarecare înălțime, se pot vedea păsări africane rare. Păunii se plimbă însă nestingheriți în preajma volierelor. Vizitatorii se ferec de ei, căci s-a observat că aceste păsări obișnuiesc să meargă discret, fără să scoată un sunet, pe poteci, în urma oamenilor, aparent cu bune intenții, dar la un moment dat tușesc pasul și, după ce ciupesc puternic și dureros pe cîte un ins neatenț, se depărtează repede.

În timp ce străbați insula o oră, două, trei, fără să încerci o clipă dorința de a o părăsi, îți trece prin mînte o altă explicație pentru numele ei : Saa Nane. Pentru ca să vizitezi toate ungherele acestei originale Arcii a lui Noe, e nevoie de vreo opt ore. Naivii cred că vîzînd un animal sau altul îl pot cunoaște pe loc. Nimic mai fals. Fiecare animal are deprinderile lui, un mod specific de a-și petrece timpul. Chiar și în cadrul unei familii de elefanți sau zebre, bunăoară, se poate vădi o atitudine total diferită față de om. Părinții unui pui de elefant venit de curînd pe lume sînt foarte dornici să se apropie de vizitatori. Au ochi calmi, blînzi. Dau dovadă chiar de gentilețe : cu trompele lor, ca niște aspiratoare puternice, îndepărtează tot praful din jurul picioarelor omului, trecînd ușor și peste încălțăminte. Dorința de apropiere e atît de mare, încît unul dintre coloși își așează trompa pe umărul unui vizitator, primînd ca răsplată piine și banane.

Șed pe o bancă și aștept să se ivească porci spinoși. Deocamdată, nu le vîd decît vizuinile. În cele din urmă apar. Se aude un zgomot pătrunzător, produs de spinii care se desfac și se strîng, pași mărunți și iuți. Cînd dau cu ochii de oameni, fac însă cale întoarsă spre

voliere. Frumoșii spini ai acestor animale tulbură liniștea amatorilor de îmbogățire ușoară. În magazinele din orașele africane se vînd scrumiere, abajururi și cutii încrustate cu spini de porci spinoși.

Girafele pot sta la nesfîrșit în aceeași poziție, privind fix într-un punct. Mișcă doar din urechi și descriu semicercuri cu coada. Sînt foarte interesante de observat cînd pasc. Își depărtează picioarele din față, ceea ce face ca crupa să ajungă la același nivel, iar gîtul coboară încet capul în lăstăriș.

Gazele preferă, însă, să mănince frunze de copaci. Se cabrează, se sprijină cu picioarele din față pe trunchiul copacului și culeg grăbite frunzele pînă la ultima.

Într-un tîrziu, șalupa noastră încarcă la bord ultimii vizitatori și îngrijitorii din insulă. Pînă a doua zi Saa Nane va rămîne doar în compania pensionarilor ei permanenți...

N. Hohlov

MADAGASCAR

Tamatave, principalul port

„Nu poți cunoaște Madagascarul dacă nu-i vizitezi tărîmul estic — mi-au spus niște prieteni malgași. Acolo se află Tamatave, cel mai mare port și al doilea oraș ca importanță din țară, acolo e cea mai bogată regiune agricolă. În sfîrșit, în est locuiește betzimizaraka, populație ospitalieră, cu o cultură originală”.

Urmez sfatul și, într-o dimineață, mașina noastră, după ce străbate una după alta străzile din Tananarive, capitala țării — care se cațără de pe o colină pe alta — și ogoarele verzi ca smaraldul din împrejurimile orașului, iese în șosea și pornește cu viteză spre răsărit. Dar nu poate circula prea mult timp cu viteză, întrucît după numai o jumătate de oră asfaltul ia sfîrșit și drumul începe să urce în munți. Nu știi dacă e cel mai accidentat drum din această regiune a lumii, dar pot spune că pe distanța de 350 de kilometri dintre Tananarive și Tamatave aproape că nu există 50 de metri de drum drept. Șoseaua ba șerpuiește la poalele munților, ba coboară brusc în vale, ba urcă iar pieptiș spre piscuri, trece peste riuri cu debitul crescut din cauza

ploilor tropicale — deasupra cărora podurile mai rezistă doar printr-o minune — se intrerupe în preajma bacurilor...

În locurile cele mai primejdioase, unde mașinile lunecă pe noroi amenințînd să se prăbușească în prăpastie, e mare afluența de oameni. Sînt, evident, și șoferi de pe autocamioanele împotmolite, care așteaptă să se îndrepte vremea, dar mai cu seamă tineri din satele vecine, veniți acolo în speranța că vor cîștiga ceva ajutînd mașinilor să străbată porțiunile mai grele. Și într-adevăr, nu știu cît timp am fi rămas pe acolo dacă n-ar fi fost acești băieți, care nu o dată au scos literalmente cu brațele „Renault“-ul nostru din nămolul roșcat.

Abia în preajma orașului Tamatave, după ce iese pe tărîm, șoseaua se îndreaptă și pădurile fantastice cufundate într-o semiobscuritate verzuie, crîngurile de palmieri și ferigi, înfășurate de liane luxuriante, sînt înlocuite de pini zvelți aliniați în lungul coastei nisipoase. O legendă spune că în 1817, după ce au străbătut lanțurile muntoase din centrul Madagascarului, pe acest tărîm a poposit, pentru prima oară, regele Radama I și soldații lui, care nu văzuseră pînă atunci marea. Dorînd să afle ce gust avea apa oceanului regele a gustat o picătură, după care a exclamat uimit : „Ta matavzina !” — „E sărată !”. De aici se trage numele orașului Tamatave și al întinsei provincii din jurul lui.

Pînă la venirea oastei lui Radama I, betzimizaraka trăiseră izolat, fără nici un contact cu celelalte triburi din Madagascar. Trecutul lor e o enigmă. Orientat către sudul Asiei, tărîmul estic al Madagascarului s-a aflat în cursul veacurilor, mai mult decît celelalte regiuni ale insulei, sub înriurirea depărtatei Indonezii, a Filipinelor și Polineziei. Betimizaraka au pielea galbenă, ochi mongoloizi, iar limba pe care o vorbesc are afinități cu limbile din Borneo și Sumatra...

Betimizaraka amenajează în pădurea din preajma satelor cimitire în care înmormintează numai oameni din tribul lor, mai exact osemintele acestora curățite printr-un procedeu special. Sieriele nu sînt îngropate ci așezate mult deasupra pămîntului, pe niște stilpi, împodobiți cu imagini ciudate ale „spiritelor strămoșilor”.

Într-o zi am făcut cunoștință, într-un hotel din Tamatave, cu un pilot de origine franceză, care de peste 20 de ani face curse pe liniile interne din insulă.

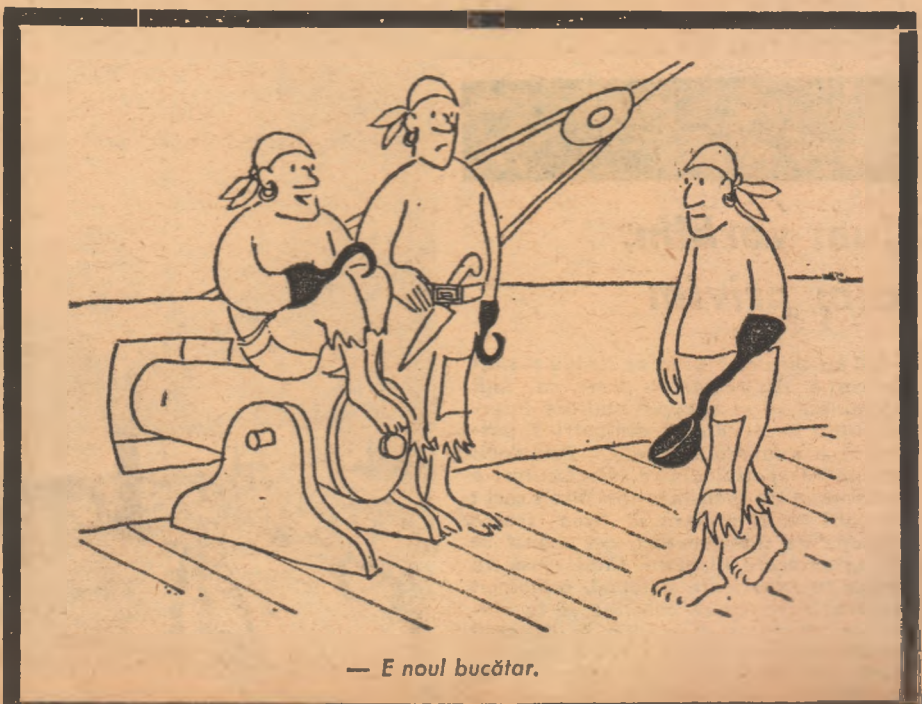
— Știi, m-a întreat el, ce am transportat mai mult în toți acești ani ? Oseminte. Cultul strămoșilor este foarte dezvoltat în tribul betzimizaraka. Ei cred că rămășițele pămîntești ale omului trebuie înmormintate în locul lui de baștină, lingă rude, altmînteri spiritul lui îi va tulbura pe cei rămași în viață. De aceea, dacă un betzimizaraka moare în oraș, consătenii lui adună bani și-i transportă osemintele în satul natal.

...Tamatave e un oraș mare și frumos. Insularii socotesc însă că n-a fost construit într-un loc potrivit, acolo unde s-ar fi convenit să fie principalul port al țării.

— Aici oceanul ne oferă foarte puțin — imi explică Andriamarison, insoțitorul meu. Pescuitul nu poate fi organizat pe scară industrială, plajele nu pot fi folosite. Dacă te uiți pe o hartă constați un lucru paradoxal. Principalele porturi ale Madagascarului nu sînt orientate spre Africa. De ce ? Tărîmul vestic al insulei este scaldat de capricioasa strîmtoare Mozambic, celebră prin furtunile și bulboanele ei. De aceea toate porturile au trebuit construite în est.

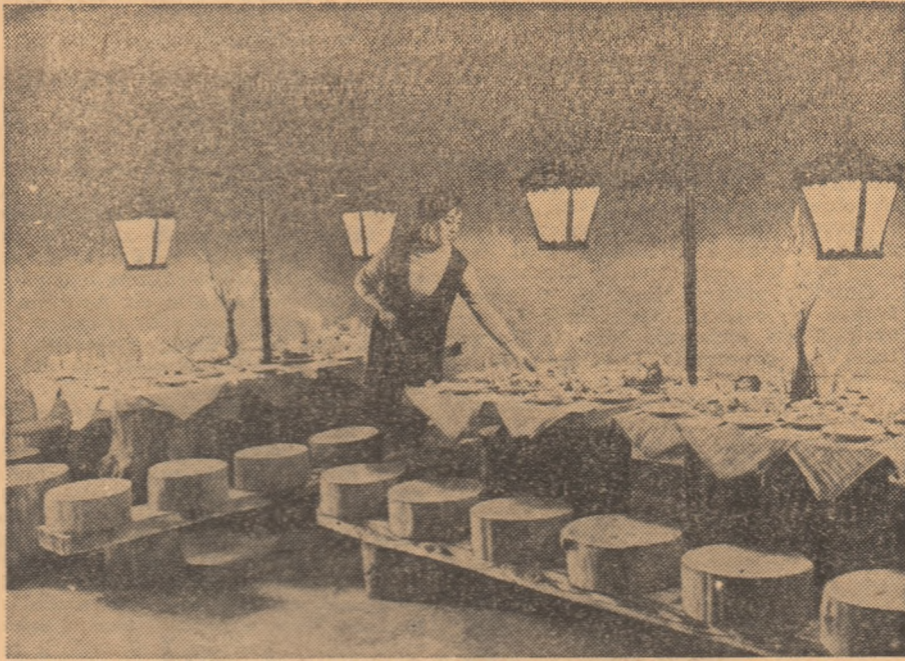
Serghei Kulik

globu
globul globul
globul globul globul
globul globul globul
globul globul globul
globul globul globul
globul globul globul
globul globul globul
globul globul globul
globul globul globul

— E noul bucătar.

Restaurant lituanian în stil popular

SPORTIVI FĂRĂ VOIE

Recorduri neomologate

O întâmplare, dezagreabilă pentru eroii ei, dar cu deznodământ fericit și cu suficiente elemente comice a justificat relatarea ei în revista umoristică „Krokodil”.

În peninsula Kola un tren de marfă transporta minereu spre combinatul de înobilare „Apatii”. La un moment dat mecanicul văzu că în dreptul căsuței unui acar, unde linia se bifurca, semaforul era pe roșu. Nedumerit, frînd și trenul opri la o sută de metri de bifurcare.

— Ce s-a întâmplat, Mașa? strigă mecanicul pe acar.

Mașa se arătă pentru o clipă de după căsuță, apoi însă dispăru din nou.

— Ascultă, Mașa, îți arde de glume? Ce s-a întâmplat? strigă mecanicul mai tare.

De data asta Mașa se arătă de partea cealaltă a căsuței, dar numai deocamdată se făcu iar nevăzută.

Mecanicul se enervă, cobori din cabină și se îndreptă spre căsuța acarusului. Dinăuntru răzbăteau voci și plinsete de copil. Intrigat, mecanicul o strigă din nou pe Mașa, apoi dădu să ocolească căsuța...

În aceeași clipă ti ieși în față o ursoaică enormă. Surpriza amindurora nu dură decât câteva secunde, după care mecanicul se lansă într-o cursă de 100 metri plat care, dacă ar fi fost cronometrată, ar fi doborât toate recordurile olimpice. Ajungind la locomotivă, stabili un nou record la săritura în înălțime. Apoi, o dată ajuns sus, puse în funcțiune toate dispozitivele capabile să șuiere, să duduie și să zângăne. Vădit impresionată de acest asurzitor concert, ursoaica își luă puii și se afundă în pădure.

Atunci se ivi și acarul Mașa, care între timp stabilise și ea un record neomologat la alergările feminine cu și fără obstacole.

BĂRBAȚII ȘI FEMEILE

Cum vorbim, cum privim

Vă întâlniți cu cineva pe stradă și stați de vorbă. Ați remarcat, poate, că unii obișnuiesc să se apropie mult de interlocutorii lor și că alții, dimpotrivă, păstrează o anumită distanță. Psihologii afirmă că spațiul dintre interlocutori e determinat de înălțimea lor. Mai exact: bărbații înalți preferă să stea foarte aproape de interlocutori, cei scunzi se țin la oarecare distanță. Cînd însă au încluz în experiențe și femei, psihologii au avut surpriza să constate că în rîndurile sexului slab reacția la distanță se deosebește de aceea a bărbaților: femeile înalte stau mai departe de interlocutor, cele mărunte se apropie de el.

Aceiași psihologi explică fenomenul prin părerea, foarte răspîdită, că bărbații trebuie să fie înalți, iar femeile „miniaturale”. Evident, realitatea nu corespunde de fel acestei idei, dar ea persistă undeva în subconștient și-i face pe bărbații înalți să se simtă la largul lor aproape de cel cu care stau de vorbă, iar pe femeile înalte să se depărteze de acesta, spre a încerca să-și ascundă cit de cit presupusul neajuns. De unde rezultă — deduc psihologii — că oamenii ar trebui învățați să nu se apropie prea mult în timpul discuției de femeile înalte sau de bărbații scunzi, pentru a nu le crea un sentiment de jenă.

În cursul unor experiențe similare făcute la Oxford, au fost culese observații asupra rolului pe care îl au ochii în timpul conversației. Se știe că ochii sînt elocvenți: ei pot exprima acordul sau dezacordul cu ideea dezvoltată de interlocutor, mirarea, bucuria ș.a.m.d. Încercați să stați de vorbă cu cineva care are partea superioară a feței acoperită și veți vedea că discuția vă va părea mai puțin interesantă. Avînd un astfel de interlocutor, mai multe persoane au declarat, în cursul experiențelor, că s-au simțit descumpănite, au avut impresia că stau de vorbă cu „omul invizibil” și de aceea au încercat să fie mai elocvente ca de obicei. Subiecții cu ochii acoperiți au afirmat în schimb că n-au încercat sentimente de stinghereală supărătoare. Se pare că explicația acestui paradox trebuie căutată în obiceiul ca cel care se adresează cel dintîi interlocutorului să caute în ochii acestuia o încuviințare sau o negare.

Femeile au avut și de astă dată o reacție diametral opusă. Ele s-au simțit intimidat de interlocutorii cu ochii acoperiți și, spre deosebire de bărbați, și-au redus elocința la minimum. „Cînd stați de vorbă cu o femeie, priviți-o deschis în față — recomandă în concluzie psihologii. Dacă însă vorbăria ei v-a obosit, ocoliți-i privirea, plasați-vă în penumbră și debitul verbal al interlocutoarei dv. va scădea sensibil. Cînd însă stați de vorbă cu un bărbat, ultimul procedeu e excelent pentru a-l face mai vorbăreț. Și dimpotrivă: priviți-l țintă în ochi și elocința lui va seca...”

E. Fontanov

Capriciile iernii siberiene se manifestă în fel și chip

LEGENDE, ISTORIE ROMANȚATĂ

Dincolo și dincoace de „Marele Munte”

Legendele indienilor sudamericani sînt un manual de istorie romanțată, afirmă unii cercetători care încearcă să descopere în creația lor orală informații despre trecutul îndepărtat.

„Departa. la apus de „Marele Munte” (e vorba probabil de munții Anzi) se afla în plină mare un imperiu foarte bogat — spune o legendă a tribului Diaghita, din provincia argentiniană San-Juan — ai cărui locuitori nu țineau seama de legile înțelepte ale firii. Ei ucideau ahimalele și distrugeau copacii, secătuiau pămîntul, învingeau bezna nopților și se înălțau în văzduh mai sus ca vulturii. Într-o bună zi, însă, au fost atacați de stoluri negre de păsări fără aripi, care s-au năpustit asupra imperiului cu trimbe de apă și foc, nimicind tot ce le ieșea în cale. Cînd din populația imperiului au mai rămas doar nouă oameni, patru femei și cinci bărbați, unul din ei, pe nume Holt, s-a gândit să se jertfească spre a-i scăpa pe ceilalți. A format patru perechi și le-a închis, una cite una, în vase mari de lut, arătîndu-le data cînd își vor putea părăsi adăpostul. O singură pereche nu i-a dat ascultare, a ieșit înainte de vreme și s-a ales cu arsuri puternice. Celelalte au scăpat teferu, doar că li s-a schimbat culoarea pielii: o pereche s-a colorat în negru, alta în galben, a treia în alb. N-au putut însă trăi în bună înțelegere și au plecat care încotro...”

Ce adevăruri istorice întrezăresc cercetătorii în această legendă? În primul rînd atenția le-a fost atrasă de coincidența dintre situarea aceluiași imperiu aflat undeva departe la apus de „Marele Munte”, în plină mare (decî în Oceanul Pacific) și ipoteza savantului Jose Imbelloni cum că America de Sud a fost populată de navigatori veniți din Oceania. Dar ce imperiu a existat cîndva în plin Ocean Pacific? Nu cumva e vorba de enigmaticul continent Mu, amintit în legendele asiatice și dispărut acum 12.000 de ani în urma unui potop? Această întrebare și încă altele au rămas deocamdată fără răspuns. Din punctul de vedere al istoricilor, elementul cel mai interesant al legendei sînt, însă, păsările negre fără aripi, care au năpustit bogatul imperiu. Ele sînt prezente în multe mituri ale indienilor, dar numai în cele ale tribului Diaghita li se atribuie capacitatea de a distruge prin foc și apă. Se pare că aceste pustitoare stoluri de păsări fără aripi ar fi fost, de fapt, ploii de meteoriți. O ipoteză mai îndrăzneată pretinde că pieirea acestui imperiu îndepărtat, ca și alte ca. taclisme amintite în diferite legende, ar trebui pusă în legătură cu existența unui alt satelit natural al Pămîntului, „o a doua Lună”, care ar fi căzut pe planeta noastră.

A. Neglinova

DE LA NATURĂ ADUNATE

2500 de insecte rare

S-ar părea că aurul, dantela sau smaragdul sînt cuvinte care n-au ce căuta în descrierea unei colecții de insecte. Nu-i vorba însă de o colecție oarecare, ci de aceea a Muzeului de Științe Naturale din Paris, una din cele mai interesante din lume, care prezintă publicului 2500 de exponate dintre cele mai rare. Privindu-le, cineva a remarcat că multe insecte înzorzonate, transparente, bizare, au pe spatetele lor mai multă îndrăzneală și mai mult talent decît unii pictori.

Dar insectele din cele 60 de vitrine ale expoziției impresionează nu numai prin aspectul lor. Fiecare exponat are o poveste, multe din ele un mister nedezlegat.

O insectă lungă de 10 centimetri, originară din Malaezia, are forma unei frunze verzi. Identificîndu-se cu gemenele ei vegetale, ea se lasă purtată de vînt, o dată cu ele, iar după moarte se îngălbenește, ca frunzele, toamna.

Corpul lăcustei de Madagascar, cu o lungime de 15 centimetri, e împodobit cu aripi de un roșu străveziu. Insecta se hrănește cu plante otrăvitoare. De

„a varia va
„a varia varia va
„a varia varia varia va
„a varia varia varia varia va
„a varia varia varia varia va
„a varia varia varia varia va
„a varia varia varia varia va
„a varia varia varia varia va
„a varia varia varia varia va
„a varia varia varia varia va

aceea, deși inofensivă în timpul vieții, devine toxică după moarte, carnea ei împrumutînd însușirile plantelor cu care s-a alimentat.

Într-o vitrină se află un scarabeu de aur, atît de cunoscut datorită lui Edgar Poe, dar atît de rar în natură (anumite exemplare sînt evaluate la 3000 de franci).

Longicornul are o lungime de 20 de centimetri și antene de aceeași dimensiuni. Alimentul lui preferat e lemnul, predilecție care l-a format n- lare suficient de puternice pentru a putea sfărîma degetele unui om.

Cea mai mare insectă din lume e originară din peninsula indochineză și face parte din ordinul ortopterele. Are o lungime de 49 de centimetri și e foarte perfidă, întrucît împrumută forma și culoarea ramurii pe care stă.

Sutele de insecte din expoziție sînt însă numai o mică parte din colecția muzeului, care numără nici mai mult nici mai puțin de 100 de milioane de exemplare mumificate. Cele mai vechi datează din anul 1750. Cel puțin la fel de vechi sînt, de altfel, și „mijloacele tehnice” folosite pentru prinderea insectelor. Astăzi, ca și acum cîteva secole, entomologii pleacă la vînătoare cu clasică plasă, iar imaginea savantului alergînd prin junglă după un fluture nu e de fel desuetă. E adevărat, cînd au de-a face cu insecte foarte rapide, le vinează călare. Așa vor proceda entomologii muzeului amintit, care se pregătesc pentru o vînătoare de lăcuste columbiene.

Bucuriile iernii

D-ALÉ AUTOMOBILULUI

Avertismente psihologice

„Ieri ați săvîrșit o contravenție la regulile circulației în dreptul milei 18. Sînteți în evidența noastră. Atenție la accidente!” Poliștii englezi afectați controlului circulației au expediat anul trecut cîteva mii de scrisori cu acest conținut. Destinatarii au fost supravegheați timp de cîteva luni; cu acest prilej s-a putut constata că numai o parte din ei au ținut seama de avertisment și anume cei cărora le-au fost expediate scrisori dactilografiate pentru fiecare în parte. Ceilalți, care au primit formule tip, tipărite, n-au luat în serios avertismentul. Poliștii englezi intenționează să țină seama de acest efect psihologic.

Poșta medicului

(Urmare din pag. 8-a)

TEODOR MUREȘAN — Someșeni, jud. Cluj: Ca să fim sinceri, impresia noastră a fost că faceți „literatură” pe marginea unei stări considerată — pe bună dreptate — mai curând un „sindrom psihologic” decât o „boală”. Cauza ați definit-o just: „însingurarea”, faptul că nu puteți „să vă integrați în viață”. Acest conflict intim cu normele etice sociale include cazul dv. în psihologie și nu în psihopatologie. Sinteti, după cum se vede, un om cultivat, conștient și — mai ales — tânăr. La vârsta „afecțiunii și sentimentelor frumoase”, trebuie să dovedeți voința de a vă autodefini responsabilitatea față de viață și societate. Aceasta este „cheia” terapiei curative în cazul dv.

FLORIN MANEA — Ploiești: 1) Pentru albirea dinților: Rp. Peroxid de magneziu 5 g, carbonat de calciu precipitat 50 g, glicerină 30 g, săpun praf 1 g, ulei de parafină q.s. Se amestecă peroxidul de Mg, carbonatul de Ca și săpunul și triturează bine cu glicerina. Se adaugă apoi uleiul de parafină necesar la obținerea unei paste de dinti. 2) În cistita cronică: instilații vezicale cu 10—15 ml sol. Protargol 3 la sută la 2 zile; Cloramfenicol sau Tetracilină 1,5 g/zilnic, timp de 6 zile, eventual Hexametilentetramin (urotropină) 3—4 cpr/zi, ca antiseptic urinar.

PASCARU ION — Constanța: Ca să vorbim ca binecunoscutul erou al nemuritorului nostru Caragiale, „andrisantul” este... exact cel pe adresa cărui ați trimis scrisoarea. Așteptăm deci corespondența.

T.T. — Bv. — Săveni, jud. Suceava: În primul rând credem că trebuie precizat diagnosticul de afecțiune pulmonară, deoarece se pare că răspunsul medicului a fost evaziv. Altcum, riscăm să cădem „ah” iar Caragiale) „din fandaxie în ipohondrie”, adică să căpătați, în termeni medicali, o „boală latrogenă”, cînd cea mai mică nevralgie devine un simptom alarmant. O alimentație bogată cu lapte, miere de albine și cu ce vă mai place dv., plus vitamina D₂, C₂₀, eventual calciu pe gură, reprezintă singura indicație pînă la precizarea diagnosticului.

CONSTANTIN TOMESCU — București: Revenirea motilității mîinii stîngi este un semn bun. Trebuie să vă păstrați neștirbită încrederea în medicii care vă îngrijesc, optimismul și voința de a vă vindeca. Tratamentul hemiplegiei, complex și de lungă durată — hipotensive, miorelaxante (Paraflex sau Predniflex), masaj, exerciții de gimnastică în baie caldă, băi de lumină, ședințe de faradizare etc., etc. — necesită răbdare, multă răbdare.

MITORAN ANUTA — Slobozia, jud. Ilfov: 1) Modul de administrare a loțiunii Gerovital H3 impune anumite precauții: se masează ușor pielea capului timp de 10—15 minute la fiecare 2 zile. Părul trebuie spălat săptămînal cu un săpun special, de preferință săpun de gudron-sulf. 2) N-am înțeles a doua întrebare. Vă rugăm s-o formulați mai clar.

P. ION — Orșova: Adresați-vă clinicii ortopedice din Timișoara sau clinicii ortopedice de la Spitalul Brincovenesc din București.

U.D. — București: Răspunsul nostru la cele 5 întrebări este unul singur: căsătorii-vă fără nici un fel de aprehensiuni și complexe psihice și toate aceste neplăceri vor dispărea o dată cu normalizarea vieții psihosexuale. 27 de ani este într-adevăr vîrsta „optimă” a căsătoriei.

BORNUZ ION — Com. Toplet, jud. Caraș-Severin: La medicația indicată nu avem de adăugat decât recomandarea unei cure îndelungate de Asclerol (Ateroid), 2—3 cpr/zi, care are ca scop împiedicarea depunerii de colesterol pe pereții arterelor. Fenomenele nevrotice sînt tranzitorii și vor dispărea cu timpul.

MARIAN GRIGORE — Cristian (Brașov): Cum acționează Antinevralgicul? „Pastila” este de fapt un „complex” mai multe produse chimice. Acidul salicilic și fenacetina, de pildă, sînt medicamente analgetice-antitermice care produc analgezia prin blocarea conducerii excitației dureroase la nivelul căilor subcorticale. Cele două substanțe se potențează reciproc. Cofeina acționează asupra celulelor cerebrale pe care le dilată ușor, fiind pătrunderea substanțelor chimice din pereții acestora. Sperăm că nu vă deranjează durerea de cap citind răspunsul nostru.

DIDU ANGELA — Caransebeș: La vîrsta dv. nu se mai poate crește în înălțime chiar cu un „medicament miraculos” ca cel despre care ați citit într-o publicație. Sfirșitul creșterii a fost fixat la 22 de ani pentru băieți și 19 ani pentru fete (Robert — Anglia); 25 și 19 ani (Lihassic — Austria); 23 și 19 ani (Villermé — Franța) și 30 și 25 de ani (Quételet). Vedeți deci că și după cel mai... optimist autor ați depășit vîrsta!

NEMET IOȘCA — Orșova: Împotriva coșurilor (acneei): badijonați locale cu: eter și alcool cite 25 g, apă 50 g, camfor și ac. boric 3 g. t-ra benzoe XV picături — de 2 ori pe zi cinci zile pe săptămîină; Cloramfenicol sau Tetracilină 1 drajeu la 6 ore (24 drajeuri) asociat cu cite 1 drajeu B complex și iaurt; vit. B₂ 1 fiolă pe zi inj. (20 fiole), regim sărac în condimente, grăsimi, dulciuri. Eventual raze ultraviolete.

TINITEU TEODOR, FRÎNCU NECOLAI ȘI STAN BOTTA — Orșova: Este o „epidemie” de acnee la Orșova? Citiți răspunsul dat sub Nemet Ioșca — Orșova.

I. CRÎȘAN — Titu: Sintem măguliți că medicul dv. v-a recomandat să vă adresați „poștei” noastre. Acneea nu este incurabilă și nici incompatibilă cu profesia de actor pe care vreți s-o îmbrățișați. În orice caz, nu aici va fi „buba”. Acneea juvenilă e un atribut (e adevărat, neplăcut) al vîrstei, cum ploaia și noroiul sînt un atribut al primăverii. Urmați cu perseverență tratamentul prescris sub Nemet Ioșca — Orșova și vă garantăm reușita.

EUGENIA NISTOR — Ghimbav: Împotriva spondilozei cura de Gerovital H3 trebuie urmată mulți ani, asociind fiolele și tabletele conform indicațiilor din prospectele ce însoțesc preparatul. Asociați cure scurte de cite 10 fiole (1 la 2 zile) de Solodin + vit B₁ fortiss, gimnastică medicală (un program util este recomandat în lucrarea „Cultura fizică și sănătatea” de dr. Ion Drăgan — Editura medicală, 1965) și cure balneare (Herculane, Eforie etc.) repetate 3—4 ani.

PAVEL EUGENIA — Huedin: 1) În orice caz trebuie să faceți un examen ginecologic. Trichomoniasa tratată nu dă sterilitate, dar trebuie să rezolvați problema oligomenoreei. 2) Examenul citovaginal e necesar.

ROBERSKY ȘTEFAN — Suceava: 1) Condițiile de viață pot fi o cauză, inexperiența alta. Vă recomandăm un tratament cu Folcisteină conform indicațiilor din prospectul ce însoțește fiolele. La început, înainte de momentul oportun, 2 tab. Bromoval și 1 drajeu Napoton. 2) Tratamentul va ajuta și asteniei dv. 3) Citiți răspunsul dat sub Nemet Ioșca — Orșova.

RADU SOCOL — Lipova: 1) Citiți răspunsul dat sub Robersky Ștefan la pct. 1. 2) Poate fi vorba de un varicocel. Consultați un chirurg.

ROMAȘCANU C. PAVEL — Timișoara: Și dv. citiți răspunsul dat sub Robersky Ștefan la pct. 1.

POPA DECEBAL — București: Tratamentul ce vi s-a recomandat este judicios, dar trebuie continuat 5—6 luni. Veți putea avea copii, fără îndoială.

I. VICTORIA — Giurgiu: Evitați coafatul părului, chiar la... rece, în timpul tratamentului (5—6 luni).

PETRU P. — Alba Iulia: 1) Puteți folosi în continuare Pasinal. 2) Vă recomandăm să luați înainte de momentul oportun 2 tab. Bromoval și să faceți un tratament cu Folcisteină conform indicațiilor din prospectul ce însoțește preparatul.

MALENDĂ VICTORIA — Măcin: La noi în țară nu există asemenea „pilule”.

S.D. — Iași: Nu mai fiți atît de pesimist; nu aveți motiv.

GETTA — București: 1) Împotriva pis-tuilor creme protectoare ca vaselină salicilată 1—2 la sută sau: Perhidrol 2 g, Lanolină 10 g, Vaselină 2 g; zeama de lămie aplicată pe față. 2) Nasul roșu denotă o insuficiență circulatorie. Folosiți loțiuni tonică astringentă „Flora”. 3) Împotriva comedoanelor, curățirea pielii cu apă și săpun, după care se vor stoarce în condiții sterile aplicîndu-se soluția: Pepsină și Acid citric cite 1 g. Apă 98 g 4) Împotriva mătreții: spălarea părului cu șamponul „Miraj”. Aplicații locale a loțiunii Gerovital H3.

sticlele în bani

PREDÎNDU-LE LA CENTRELE DE RECUPERARE
I. R. V. A.

ÎNTEPRINDEREA DE INDUSTRIE LOCALĂ Nr. 1

BRĂILA

Piața H. Botev, B'oc A2, Telefon 2990

Produce și livrează fără repartiție, pe bază de comandă, avînd asigurată materia primă, următoarele:

- Guri de ham, din fire sizal, ștreanguri, căpește.
- Oțon, orice diametru, frîngii rufe, sfoară tapijerie.
- Plăpumioare matlasate pentru copii, jachete cu bonete matlasate, garnituri din finet și din pichet pentru copii.
- Diferite confecții de vară, din indian, pentru copii.
- Roabe metalice cu roată de cauciuc masiv (val. sub 300 lei buc.).
- Dulapuri metalice pentru haine, acte și scule.
- Săpun de rufe de 45, și 60% grăsimi.
- Luminări galbene și albe.
- Luminări pent-u nunți și botezuri.
- Jucării din lemn într-un bogat sortiment.
- Produse din masă plastică (sunătoare pentru copii, YO-YO, răjuște, stropitoare, cuiere de perete pt. prosoape).
- Diverse alte produse din mase plastice la comanda beneficiarului.
- Paturi metalice, tip internat, valoare sub 300 lei.
- Agrafe și clipsuri pentru păr.

Reînnoiți abonamentele la

veac nou

Săptămînal în 12 pagini

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R. și de către factorii poștali.

Un vânzător dificil

Directorul unui mare magazin alimentar primea un telefon „de sus”.

— Ți-am pregătit o surpriză, Konstantin Tihonovici! se auzea în receptor vocea de bariton a mai-marelui peste magazinele alimentare.

Konstantin Tihonovici, director cu o vastă experiență, știa că surprizele pregătite de șefi aveau de cele mai multe ori un gust amar. Aceeași experiență îl învățase însă că trebuia să răspundă vesel cu inflexiuni de devotament atit de prețuite în glasul subalternilor. De aceea, răspuse:

— O aștept cu plăcere, Vasili Aristarhovi!

Surpriza se dovedi însă a nu fi nici amară, nici dulce, ci mai degrabă misterioasă: în magazinul cu onoare condus de Konstantin Tihonovici urma să fie numit un vânzător nou, un tânăr pe nume Jora, „cu o remarcabilă vocație comercială”. Lui Jora trebuia să i se facă o primire călduroasă, să i se creze condiții prielnice de muncă. Mai mult, colectivului i se recomanda să ia exemplu de la Jora, de la subțila lui măiestrie în deservirea civilizată a cumpărătorilor.

Directorul Konstantin Tihonovici se crezu totuși dator să precizeze:

— Știți, Vasili Aristarhovi!, noi sîntem gata oricînd să urmăm exemplele pozitive, inclusiv pe cele ale viitorului meu salariat Jora. Colectivul nostru nu se trîrste însă în coada armatei de lucrători din comerț! Planul e plan, steagul de frunză e steag de frunză, ba și alți indici sînt satisfăcători...

Jora sosi după două zile. Era un atlet cu părul negru, profil roman și halat de o albeață strălucitoare. I se încredințară raionul de pescărie.

Primii cumpărători nu întîrziară.

De raionul lui Jora se apropie o bătrînă vicioasă, care începu să scoatească cu privirea peștii cu și fără cap. Peste cîteva secunde se auzi vocea sonoră a lui Jora:

— E grea alegerea, mătușico?

— Parcă ai de unde alege? pufni bătrînica.

— Totuși scrumbia asta nu e rea. Are carnea dulce ca sărutul Cianitei din comedia muzicală cu același nume. Atenție, însă: are cam multă grăsime. La vîrsta dumneavoastră...

Uimită de atîta amabilitate, bătrînica voi să știe:

— Păi atunci ce-mi recomanzi pentru vîrsta mea?

— Luați șalul ăsta, n-o să vă pară rău. Unde mai pui că e dușmanul sclerozei. Dumneavoastră o să mîncăți șalul, el o să vă mîncească colesterolul. Vă cîntăresc un kil. Am ghicit?

— Ai ghicit, fiule, zău așa! și ochii bătrînicii se umeziră.

— Vă mulțumesc și mai poftiți pe la noi, spuse Jora înmîindu-i bonul.

Bătrînica ținu să-și împărtășească impresia casieriei:

— Vânzătorul ăsta nou e un băiat tare de treabă!

Buzele violete ale casieriei schițară o grimasă.

— Nu-i mai bun ca alții, șuieră casierita, dar îi place să facă pe grozavul față de cumpărători!

Vestea că la magazinul alimentar e un vânzător neobișnuit se răspîndi rapid prin cartier. În magazin năvăleau nu numai cumpărători curioși să vadă minunea ci și vânzători și vânzătoare din alte magazine. Colegii de la alte raioane începură să șușotească între ei:

— Ia uite-l cum se scîlfosește!

Vecina lui Jora, vânzătoarea Klava de la raionul de carne, avu chiar de pățimit din pricina noului vânzător: ascultînd cu atenția încordată cu cîtă eleganță se scîlfosea Jora în fața unei femei tinere, nu răspuse la întrebarea repetată de trei ori de un cumpărător: „Aveți carne tocată”? În cele din urmă

cumpărătorul ceru condica de reclamații și scrisse la sfîrșitul unei relatări pline de revoltă: „Vinzătoarea de la raionul de carne ar trebui să ia exemplu de atitudine civilizată de la vecinul ei, vânzătorul de la raionul de pescărie”.

...Trecuseră zece zile de la sosirea lui Jora, cînd în biroul lui Konstantin Tihonovici avu loc o convorbire telefonică „de jos în sus”.

— E vorba de surpriza dumneavoastră, Vasili Aristarhovi, se tîngui directorul magazinului alimentar. Vă rog din suflet, luați-l pe Jora de la noi!

— Stai puțin! Nu-și vede de treabă?

— Ba da! E un adevărat talent! Dar... vă rog, Vasili Aristarhovi, scutiți-mă de prezența talentului. Colectivul fierbe.

— Bagă de seamă! Pentru vorbele astea poți să ajungi la rubrica de satiră și umor!

— Cum doriți, Vasili Aristarhovi! Dar să știți că Jora nu-i pe placul colectivului nostru...

— Dar ce-i reproșează colectivul? se interesă șeful.

— Cică face pe grozavul. Își dă aere de superioritate, de parcă toți ceilalți ar fi niște nimicuri. Oamenii vorbesc, se simt jigniți.

Șeful nu răspuse și directorul continuă:

— Ascultați-mă pe mine, Vasili Aristarhovi, că doar sînt om cu experiență. În munca noastră vocația trebuie să se bizuie pe dragostea întregului colectiv, să fie trup din trupul lui și nu să pice de undeva de pe Marte sau de pe Venus.

În receptor se auzi un oftăt, apoi baritonul șefului:

— Pînă acum l-am mutat de trei ori. În toate magazinele — același cîntec. Ce să mă fac cu vânzătorul ăsta?

Directorul tuși încurcat, apoi spuse:

— Mi-aș permite să vă fac o sugestie, Vasili Aristarhovi. Trimiteți-l într-un magazin fără vânzători. Cu autoservire...

— Poate că ai dreptate...

Soarta lui Jora fu astfel hotărîtă. Și de atunci nu se mai auzi nimic despre acest vânzător dificil.

Leonid Lenci

Fără cuvinte
Desen de Vasiliev

Profesoara mea de engleză

În ultimul timp nevastă-mea și-a luat obiceiul să plece la școală mai devreme și să vină mai tîrziu. Din ce în ce mai devreme și din ce în ce mai tîrziu. Pe urmă am ajuns să nu mai știu cînd venea și cînd pleca. Am telefonat la școală.

— Cu profesoara de limba engleză, vă rog.

— E ocupată, mi-a răspuns secretara. Corectează tezele.

— Și duminică?

— Are de controlat foarte multe caiete. De la trei clase a V-a și patru a VI-a. Plus extemporalele. Plus compunerile. În afară de asta s-au îmbolnăvit profesoara de germană și profesorul de spaniolă și cineva trebuie să-i înlocuiască. Așa că, înțelegeți și dv...

Da, înțelegeam. Situația era gravă. Nu-mi văzusem nevasta de trei săptămîni.

— Îți dau o idee, mi-a spus soțul profesoarei de limbă rusă. Cumpără-ți un caiet și scrie în el tot ce-ai vrea să-i spui soției. Caligrafiază pe copertă: „Caiet de limba engleză, elev cutare, clasa a V-a A”. Dar să ai grijă să scrii numai în engleză.

— Și cum o să-i parvină caietul nevastă-mi?

— Prin soțul profesoarei de logică, care lucrează la aceeași școală. El are să-i strecoare în teancul celorlalte caiete. Să știi că nu ești primul care a pelează la el.

M-am conformat. Mi-am cumpărat un caiet, am umplut două pagini de text englezesc (cu ajutorul dicționarului, fi-

rește) pe care l-am încheiat cu cuvintele: „Vreau să fiu soțul tău” (Tema compoziției se intitulă: „Ce-ai vrea să fii?”). Am înmînat caietul soțului profesoarei de logică și așa mai departe...

După două zile am reintrat în posesia caietului. Făcusem treizeci și șase de greșeli de ortografie, pe care nevastă-mea mi le-a subliniat cu creion roșu, și foarte multe stîngăcii stilistice, comentate de profesoara mea de engleză pe marginea caietului. În josul paginii scria: „Elevul Vadim Lojecikin se va prezenta la școală cu părinții”.

M-am prezentat singur. Sînt orfan. Mi-a fost foarte greu să-l conving pe director să-mi acorde o întrevvedere cu nevastă-mea. În cele din urmă am reușit totuși să stau de vorbă cu ea. La plecare am îndrăznit chiar s-o îmbrățișez.

— Scrie-mi în fiecare zi, dragul meu, imi spuse nevastă-mea. Uite, ai aici temele viitoarelor compuneri.

Îi scriu cu regularitate și ea imi răspunde. Fac tot mai puține greșeli de ortografie. Unde mai pui că pînă la vacanță nu mai e mult și că timp de două săptămîni nevastă-mea o să-mi dea lecții individuale.

S. Komissarenko

Nevasta mea gătește foarte gustos.
Desen de F. Darbinian

Două proiecte

Participanții la consfătuirea proiectanților și constructorilor au arătat un interes deosebit față de două proiecte. Primul a fost prezentat de directorul organizației „Satul modern din punctul de vedere al apropierii lui de oraș”. El a spus, printre altele:

— După cum se știe, satul nu izbutește să satisfacă cerințele vieții culturale contemporane. Nu sînt corespunzătoare nici locuințele, nici locurile de odihnă și agrement, ca să nu mai vorbim de mijloacele de transport. De aceea proiectul nostru intenționează să facă viața sătenilor mai plăcută, mai veselă. Conform proiectului, toți locuitorii unui sat urmează să locuiască într-o clădire cu patru etaje. Nici un fel de eforturi fizice — pretutindeni vor acționa mecanisme automate, ascensoare, scaloare.

Fiecare familie va beneficia de o locuință prevăzută cu tot confortul și cu un balcon rezervat pentru straturi de flori. Pe acoperișul clădirii va fi amenajată o pitorească luncă inundabilă, pe care vor paște, dimineața și seara, animalele de casă. Evident, ciobanul va fi și el de tip nou. Nu va avea nimic comun cu imaginea învechită pe care ne-o sugerează acest termen: un flăcău cu părul în vînt, călare pe o gloabă. Nu, tovarășii, animalele vor fi supravegheate de un

Proiectele sînt în curs de studiu.

E. Medvedkin

Inginer constructor

Afară-i ger, așa că l-am adus în casă.

• umor •
Ur umor umor u,
r umor umor umor u,
umor umor umor umor u,
ior umor umor umor u,
umor umor umor umor u,
nor umor umor umor u,
r umor umor umor umor u,
mor umor umor umor u

cetățean cu un înalt nivel cultural și cu cravată, care se va deplasa prin intermediul unui șezlong acționat electric. Nu va cînta la fluiet sau caval, ci la un pian de concert instalat în mijlocul luncii inundabile și construit după ultimul cuvînt al tehnicii muzicale.

În satul-clădire de patruzeci de etaje vor funcționa frizerii, magazine, baruri de zi, iar pentru activitățile sportive va exista o arenă cu teren de fotbal, măsuțe pentru domino.

Cîteva încăperi vor fi rezervate crescătoriei de vaci de lapte, unde, contra unei sume derizorii, oricine va avea dreptul să se joace cu vitele cornute mari...

Ultimele cuvinte ale vorbitorului fură acoperite de rumoarea stîrniță a sălă.

Apoi luă cuvîntul directorul zăției „Orașul modern din punctul de vedere al apropierii lui de sat”.

— După cum se știe, începu el, orașul nu mai poate satisface cerințele oamenilor din ce în ce mai civilizați. Aceștia nu au la dispoziție locuri unde să-și poată odihni sistemul nervos, casa le e plină de gălăgia străzii și a televizorului, vecinii îi inconjoară din toată părțile. În plus, magazinele și cinematografele sînt supraaglomerate, ca să nu mai vorbim de autobuze.

Proiectul nostru aspiră să facă viața orașenilor mai plăcută, mai veselă. El prevede pentru locuitorii orașelor mici aglomerări de locuințe fără etaj, inconjurate de grădini de zarzavat, livezi, finețe, magazii și grajduri de vite. Nici un fel de mașini — totul se va realiza printr-o binefăcătoare muncă fizică. Fiecare familie își va ara și prăși ogorul și-și va lege recolta fără ajutorul mașinilor.

centrul fiecărei aglomerări de locuințe se va afla o piață în care vor fi amenajate două gherete cu produse industriale și alimentare, un club cu aparate de proiecție și, eventual, un magazin universal. Proiectul prevede și un crîng cu o poieniță unde vor fi duse la păscut vitele orașenilor, supravegheate de un cioban cărui îi vor fi încredințate, contra chitanță, un cal și un fluiet. Într-un hangar special, amatorii de tehnică vor avea dreptul să demonteze, contra plată, motoare cu combustie internă...

Ultimele cuvinte ale vorbitorului se pierdură în vacarmul sălăii.

Proiectele sînt în curs de studiu.

Fotografiile se amuză

— Uf, am obosit!